

УПОВНОВАЖЕНИЙ

Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 тел. (044) 298-70-33 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

**Міністру охорони
здоров'я України**

Віктору ЛЯШКУ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України

«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Відповідно до статті 101 Конституції України та Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав людини і громадянина, у тому числі на підставі відомостей про порушення їх прав, які отримує за зверненнями громадян України, іноземців, осіб без громадянства чи їх представників.

У межах реалізації зазначених повноважень працівниками Секретаріату Уповноваженого проведено перевірку стану додержання територіальними органами Пенсійного фонду України (далі – ПФУ) прав громадян України, які проживають за кордоном, зокрема, в Королівстві Іспанія, Португальській Республіці, Чехії та Словаччині, та за місцем свого проживання пройшли медичне обстеження з підтвердженням інвалідності, на отримання пенсії по інвалідності в Україні, яка виплачується їм відповідно до договорів про соціальне забезпечення громадян, ратифікованих Верховною Радою України.

Перевірка стану додержання встановлених прав людини і громадянина здійснювалась за зверненнями до мене громадян України, які проживають за кордоном, щодо сприяння у поновленні їх права на отримання пенсії по інвалідності.

Під час розгляду звернень встановлено порушення, які безпосередньо впливають на додержання прав людини і громадянина, гарантованих у статтях 25 та 46 Конституції України, а саме: незабезпечення Міністерством охорони здоров'я України (далі – МОЗ), як уповноваженим органом

міжнародних угод, оперативного перекладу документів (формулярів зв'язку) про медичний огляд (переогляд) вказаної категорії громадян, виданих компетентними органами Договірних Сторін. Унаслідок цього порушується їх право на своєчасне призначення пенсії по інвалідності територіальними органами ПФУ.

За оперативними даними ПФУ наразі від МОЗ не надійшла інформація щодо перекладу медичних формулярів близько семиста громадян України, які проживають на території Королівства Іспанія, Португальської Республіки, Чехії та Словаччини, що були йому передані у 2018-2023 роках. Відтак ці особи упродовж тривалого періоду позбавлені права на отримання належної їм пенсії по інвалідності, гарантованої на конституційному рівні.

Секретаріатом Уповноваженого на адресу МОЗ з 2021 року направлено більше десяти звернень із рекомендаціями щодо врегулювання окресленої проблеми. На необхідності її врегулювання наголошувалось в Щорічних доповідях Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні з відповідними рекомендаціями для МОЗ.

Проте наразі проблема залишається не вирішеною. Головною із причин її виникнення МОЗ вважає недостатнє фінансування з Державного бюджету України на ці цілі.

Моїм Представником з соціальних та економічних прав у листі від 14.04.2023 за № 3287.2/23/40.1 до МОЗ надіслано черговий запит з метою з'ясування актуального стану перекладу формулярів зв'язку, що надійшли від ПФУ, та виділених для цього коштів, в розрізі усіх держав, де громадяни України пройшли відповідне медичне обстеження, та вжитих для цього МОЗ заходів реагування. Проте цей запит МОЗ самостійно не опрацьовано, а надіслано за належністю до підзвітного йому органу (до Державного закладу «Центральна медико – соціальна експертна комісія Міністерства охорони здоров'я України» (далі – ДЗ «Центральна МСЕК МОЗ України»).

При цьому ДЗ «Центральна МСЕК МОЗ України» не надана інформація про актуальний стан перекладу та фінансування формулярів зв'язку, які надійшли з Чехії та Словаччини. Разом із цим закладом підтверджено наявність проблеми та вказано на необхідності забезпечення належної співпраці між ПФУ, МОЗ та ДЗ «Центральна МСЕК МОЗ України» з питань комплектації та визначення головних та потрібних документів для перекладу, оскільки сплата за кожний наступний аркуш тягне за собою додаткове фінансування.

Звертаю увагу, що відповідно до Положення про Міністерство охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267, МОЗ має забезпечувати виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України з питань, що належать до його компетенції.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав людини і громадянина, обумовлених неправомірними діями МОЗ та підзвітних йому органів МСЕК і недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити невідкладних заходів з метою забезпечення МОЗ оперативного перекладу документів (формулярів зв'язку) про медичний огляд (переогляд) громадян України, які проживають за кордоном, зокрема, в Королівстві Іспанія, Португальській Республіці, Чехії та Словаччині, та за місцем свого проживання пройшли медичне обстеження з підтвердженням інвалідності, як підстави для отримання ними пенсії по інвалідності в Україні, що виплачується їм відповідно до договорів про соціальне забезпечення громадян, ратифікованих Верховною Радою України.

2. Про результати розгляду подання та вжиті заходи у місячний строк повідомити Уповноваженого та щомісяця інформувати про подальше усунення недоліків до повного виконання вимог цього подання.

3. Звертаю увагу, що відмова органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, їх посадових і службових осіб від співпраці, а також умисне приховування або надання неправдивих даних, будь-яке незаконне втручання в діяльність Уповноваженого з метою протидії передбачають відповідальність згідно з чинним законодавством.

З повагою
Уповноважений Верховної Ради
України з прав людини

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

